

Factsheet

Het resultaat van twee jaar samenwerking tussen agrarische sectoren in Noord-Holland

Project Vruktbare Kringloop Noord-Holland draait om samenwerking tussen agrarische sectoren door grond met elkaar te delen. Gedeeld grondgebruik levert in ieder geval economische voordelen op voor alle partijen blijkt uit het project.

Voordelen van krachtenbundeling

- ✓ Positief effect op de bodemvruchtbaarheid van bouwland
- ✓ Verschuiving organische stof melkveehouderij naar akker- en tuinbouw
- ✓ Meer ruimte voor hoogwaardige en rendabele gewassen
- ✓ Ruimte voor extra melkproductie
- ✓ Meer vers land voor intensievere teelten
- ✓ Gedeeld grondgebruik kan uitkomst zijn voor jonge ondernemers

Vervolgonderzoek is nodig

- Regelgeving beperkt nu gedeeld grondgebruik
- Risico's op verspreiding bodemziekten
- Optimaal benutten samenwerkingsverbanden

Over Vruktbare Kringloop Noord-Holland

Vruktbare Kringloop Noord-Holland stimuleert de kringlooplandbouw en het duurzaam bodem- en waterbeheer. Het project inspireert en faciliteert agrarische ondernemers in het creëren en benutten van kansen om hun bedrijven verder te verduurzamen en 'toekomstproof' te maken. De ambities, omstandigheden en wensen van individuele agrarische ondernemers vormen daarbij het uitgangspunt.

8

Samenwerkingsverbanden

11

Bedrijven

4

Sectoren:

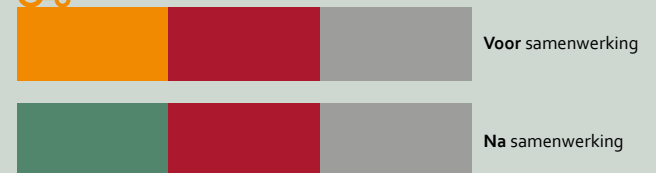
melkveehouderij, akkerbouw, groenteteelt en bloembollenteelt

Grond melkveehouder

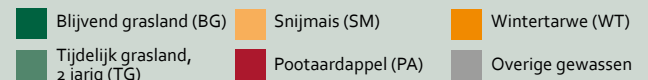

Grond akkerbouwer

Voorbeeld van de grondruil binnen een samenwerkingsverband tussen een melkveebedrijf en akkerbouwbedrijf.

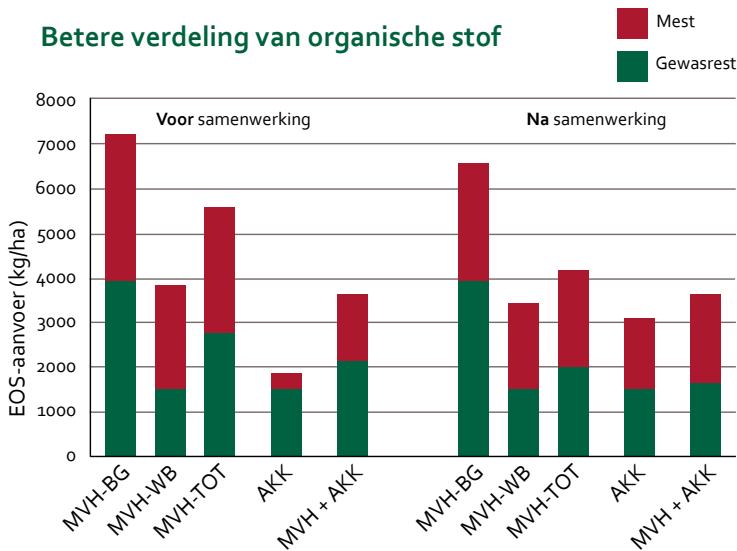
Het aandeel blijvend grasland wordt voor een deel vervangen door tijdelijk grasland.

Regionale kringlooplandbouw

Het project richt zich op de kansen voor samenwerking tussen sectoren en het sluiten van regionale kringlopen. Door deze samenwerking kunnen de kwaliteiten van de verschillende sectoren tegelijk bijdragen aan: bodemvruchtbaarheid, milieu en de concurrentiepositie van de agrarische sector in Noord-Holland. Juist omdat Noord-Holland zo'n krachtige mix van verschillende sectoren bezit.

Betere verdeling van organische stof

Deze figuur laat de aanvoer van effectieve organische stof (EOS) met gewasresten en dierlijke mest op de grond van het melkvee- en het akkerbouwbedrijf zien voor en na de samenwerking (BG = blijvend grasland, WB = wisselbouw, TOT = totaal). De EOS is de organische stof die een jaar na toediening nog aanwezig is en bijdraagt aan de organische stofopbouw in de bodem. In de situatie zonder samenwerking is er een groot verschil in EOS-aanvoer tussen het melkveebedrijf en het akkerbouwbedrijf. Na de samenwerking neemt de EOS-aanvoer op het akkerbouwbedrijf toe door het gras in het bouwplan en de rundveemest die daarop wordt toegediend.

Het gemiddelde saldo van een akkerbouwer neemt toe, ondanks het areaal iets kleiner wordt. Dit komt door meer ruimte voor het telen van gewassen met een hoger saldo.

Voor de akkerbouwer: door het tijdelijke grasland een bijdrage aan de bodemvruchtbaarheid. Daardoor wordt N-bemesting en K-bemesting grotendeels bespaard.

Door een kortere graslandperiode te hanteren zijn er minder problemen met onkruidgrassen en is het gebruik van glyfosaat te beperken.

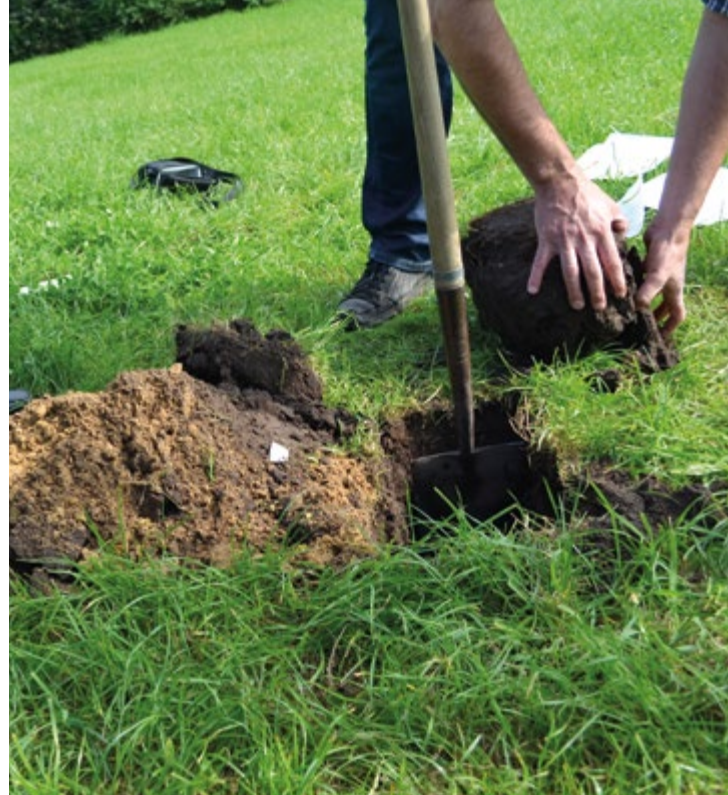
Opschaling is mogelijk voor de melkveehouder want de intensiteit van de deelnemende melkveehouders is met 0,2 tot 0,7 GVE/ha toegenomen door de samenwerking.

Win-win

Mestafzet is ook een onderdeel van de samenwerking: de veehouder heeft vaak een mestoverschot en de akkerbouwer krijgt dan gratis rundveedrijfmest voor zijn teelten.

Download het eindrapport van de website
Samenwerking tussen agrarische sectoren in
Noord-Holland

Inmiddels zijn al vijf regionale Vruchtbare Kringloopprojecten geïnitieerd, met landelijk meer dan goo deelnemers.

Meer weten?

Heeft u een vraag, stuur dan een e-mail naar noordholland@vruchtbarekringloop.nl of bel naar 088-888 66 77.

Of kijk op de website www.vruchtbarekringloopnoordholland.nl.

Volg ons! @VKringloop Vruchtbare Kringloop

Project partners

